

[Aage Fogh.]

lige kapitalister og statens jordlovsudvalg til priser, der går op til 8 000 kr. pr. ha. De skal, så vidt jeg kan se, efter gældende lov vurderes som landbrugsjord med tilhørende landbrugsejendom med den dertil svarende landbrugsforpligtelse med det resultat, at de højest kan vurderes til en fjerdedel af det, de handles til. Nu er det ikke, fordi jeg venter, at vi i det forestående lovgivningsarbejde kan gennemføre ændringer heri, men jeg vil meget gerne have, at spørgsmålet tages op til undersøgelse i det udvalg, der selvfølgelig bliver nedsat.

Jeg har ikke mange bemærkninger til grundskyldsafsnittet, som fastsætter, at der nu skal betales 6 promille til staten, og at vi ophører med indbetaling af de 4,4 promille til den fælleskommunale udligningsfond af den simple grund, at denne fond er ophævet. Jeg forstod på det ærede medlem hr. Thor-kil Kristensen, at han havde visse betænkeligheder herved. Det har jeg ikke, i hvert fald ikke på grundlag af de oplysninger, jeg ligger inde med i dag.

Det væsentligste afsnit er selvfølgelig afsnittet om ændringerne af grundstignings-skylden. Jeg bemærkede, at det ærede medlem hr. Thøstrup sagde, at vi havde grundstigningsskyld, men den gav jo ingen penge, og hvorfor skulle vi så ulejlige os med den i fremtiden. Jeg har hørt den påstand fremsat tidligere. Der kunne måske her henvises til det gamle ord, der siger: megen skrig og kun lidt uld. Meget ulejlighed, meget arbejde, megen utilfredshed, men ingen penge. Det er i og for sig ikke så mærkeligt, at det er sådan i praksis, når grundstigningsskyld-lovgivningen er gennemført på den måde, som den er. Vi begyndte i 1909 med retten for Esbjerg til at inddrage visse af de værdier, der ville opstå, når havnen blev bygget og byen opstod. Vi fulgte efter med jernbaneskylden i 1910, med den kommunale grundstigningsskyld i 1926 og endelig med love i 1933 og i 1950. Men det, der karakteriserede alle disse love, var efter mit skøn, at man ikke havde dristighed til at gå til bunds i foretagendet, man flød ovenover, påtog sig alle ubehagelighederne, men man fik ingen penge.

Til belysning af dette spørgsmål vil jeg gerne over for det ærede medlem hr. Thøstrup gøre opmærksom på, hvordan for-

holdene har artet sig for en bestemt grund et eller andet sted her i nærheden, som jeg kender, og over hvilken der først i tredive-erne blev lagt en alfjarvej. De få tønder land, der hører til ejendommen, var dengang vurderet til 5 000 kr., og de blev i 1956 vurderet til 52 000 kr. Der var ikke sket noget som helst med det stykke jord, ud over at vejen var blevet anlagt af det offentlige, så der nu var tale om byggegrundsværdier.

Må jeg henviser til et andet eksempel. Ikke langt uden for København, ude i Vridsløse-lille, ligger der en gård, der hedder Alberts-lund. Den købte staten for ca. 10 år siden, og jeg tror, den betalte den med mellem 200 000 og 300 000 kr. Jeg mener at vide, at finansudvalget har givet afslag på at sælge den for 1 mill. kr. nu, fordi man mener, at den er mindst 1¼ mill. kr. værd. Der er ikke sket noget som helst med den i den periode, staten har haft den; vel har land-bohøjskolen overtaget den til forsøgsvirk-somhed, men den skal afgive den igen. Der er ikke foretaget noget, der har forbedret jorden derude, men så vidt jeg ved, skal der ude på disse arealer nu enten bygges høj bebyggelse, eller også skal en af vore højere læreanstalter placeres derude. Det eneste fornuftige må da være, at en sådan grund-værdistigning kommer samfundet til gode. Det gør den altså også i dette tilfælde, fordi staten har været så fornuftig at købe den grund i tide, men hvis staten ikke havde købt den, havde det været den private kapital, der havde tjent 1 mill. kr.

Jeg kan også nævne et eksempel fra Råd-huspladsens nærhed, nemlig den grund, hvor brugsforeningerne nu bygger. Der lå tidligere en forlystelsesvirksomhed, der ikke kunne klare sig, som gik fallit og derfor måtte sælge. Forretningen skulle ikke føres videre, bygningerne skulle ikke anvendes, det er grunden, der er købt for, så vidt jeg ved, 7-8 mill. kr. Det er ikke de tidligere indehavere, der har frembragt denne værdi, det er samfundet, og derfor er det også det eneste forstandige og rigtige, at det er sam-fundet, der indkasserer den væsentligste del af pengene.

Det plejer at være let at få tilslutning til den tanke, når man nævner den slags til-fælde. De eneste, som selvfølgelig ikke kan give tilslutning, er dem, der altid varetager de modsvarende interesser, nemlig de kon-